הגדה של פסח לגן

שִׂמְחָה רַבָּה, שִׂמְחָה רַבָּה, אָבִיב הִגִּיעַ, פֶּסַח בָּא.
תָּפְרוּ לִי בֶּגֶד עִם כִּיסִים, מִלְאוּ כִּיסַי בֶּאֱגוֹזִים.
שִׂמְחָה רַבָּה...
שָׁאוֹל אֶשְׁאַל אַרְבַּע קוּשְׁיוֹת,
שָׁתֹה אֶשְׁתֶּה אַרְבַּע כּוֹסוֹת.
שִׂמְחָה רַבָּה...
וְכוֹס גְּדוֹלָה אִמִּי תָּבִיא לְאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא.
שִׂמְחָה רַבָּה...

* י. אדמון

כִּי הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר.

הַגֶּשֶׁם חָלַף, הָלַךְ לוֹ.
הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ, עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ.
הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ
וְהַגְּפָנִים סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ.

הכנסת שבלי העֹמֶר

3

שִׁיר אָבִיב

פָּנָה הַגֶּשֶׁם הָלַךְ-הָלַךְ לוֹ
עָנָן רָקִיעַ חָלַף-הָלַךְ לוֹ.
פְּנֵי אֲדָמָה בְּאוֹר חַמָּה.
שִׁבֳּלִים זָקְפוּ רָאשֵׁיהֶן בַּקָּמָה.
בְּנֵי הָרִים זֶה אֶל זֶה בְּרָמָה יְשׁוֹרְרוּ:
שָׁלוֹם, שָׁלוֹם, הֵידָד! הֵידָד! אָבִיב הַיּוֹם.

*מ. שלם

כוס אביב

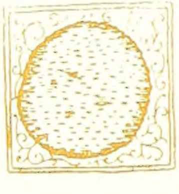
הִנְנִי מוּכָן וּמְזֻמָּן

לְקַיֵּם הַמִּצְוָה
לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם
יַחַד עִם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל

הָא
לַחְמָא
עַנְיָא
דִּי אֲכָלוּ
אַבְהָתָנָא
בְּאַרְעָא
דְמִצְרָיִם.

כָּל דִּכְפִין יֵיתֵי וְיֵיכוֹל,
כָּל דִּצְרִיךְ יֵיתֵי וְיִפְסַח.

מַה נִּשְׁתַּנָּה הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חָמֵץ וּמַצָּה;
הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלּוֹ מַצָּה?
שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׁאָר יְרָקוֹת;
הַלַּיְלָה הַזֶּה מָרוֹר?
שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ מַטְבִּילִין אֲפִילוּ פַּעַם אֶחָת;
הַלַּיְלָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְעָמִים?
שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבִין וּבֵין מְסֻבִּין;
הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלָּנוּ מְסֻבִּין?

ילד שואל:

מַצָּה זוֹ שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים, עַל שׁוּם מָה?

אב עונה: (מרים המצה)

מַצָּה זוֹ שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים -
עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֵקָם
שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ.

האב חוצה המצה ומצניע מחציתה - הוא האפיקומן.

ילד שואל: מָרוֹר זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים, עַל שׁוּם מָה?

אב עונה: מָרוֹר זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים -
עַל שׁוּם שֶׁמֵּרְרוּ הַמִּצְרִים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם.

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם.

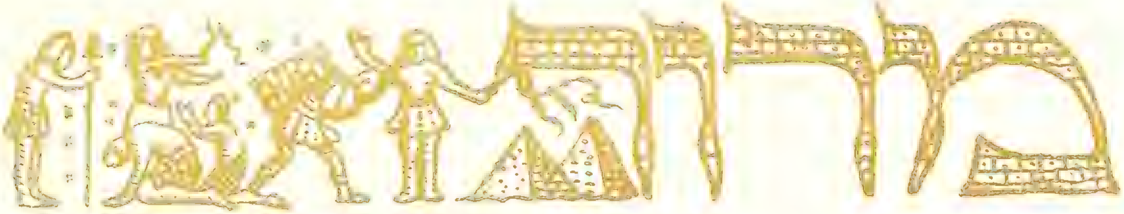

וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ.

וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ.
וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבוֹדָה קָשָׁה
בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל עֲבוֹדָה בַּשָּׂדֶה.

♪ עבדים היינו
עתה בני חורין ♪

וַיְצַו פַּרְעֹה לְכָל עַמּוֹ לֵאמֹר:
כָּל הַבֵּן הַיִּלּוֹד הַיְאוֹרָה תַּשְׁלִיכֻהוּ.

וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבוֹדָה וַיִּזְעָקוּ
וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבוֹדָה
וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם.

וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת בַּת-לֵוִי.
וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֵּן
וַתֵּרֶא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא
וַתִּקַּח לוֹ תֵּבַת גֹּמֶא וַתַּחְמְרָה בַחֵמָר וּבַזָּפֶת.
וַתָּשֶׂם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד
וַתָּשֶׂם בַּסּוּף עַל שְׂפַת הַיְאוֹר
וַתֵּתַצַּב אֲחוֹתוֹ מֵרָחוֹק
לְדֵעָה מַה יֵּעָשֶׂה לוֹ.

דּוּמָם שָׁטָה תֵּבָה קְטַנָּה
עַל הַיְאוֹר הַזַּךְ,
וּבַתֵּבָה מֹשֶׁה קָטָן
יֶלֶד יָפֶה רַךְ.

הַס, גַּלִּים שׁוֹבָבִים-
מֹשֶׁה קָטָן שָׁט.
לֹא יִטְבַּע, חָיֹה יִחְיֶה
מֹשֶׁה זֶה הַקָּט.

וַתֵּרֶד בַּת-פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל הַיְאוֹר
וַתֵּרֶא אֶת הַתֵּבָה בְּתוֹךְ הַסּוּף
וַתִּפְתַּח וְהִנֵּה נַעַר בּוֹכֶה.
וַתַּחְמֹל עָלָיו וַתֹּאמֶר: מִיַּלְדֵי הָעִבְרִים זֶה.
וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה, כִּי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתִהוּ.

וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה
וַיֵּצֵא אֶל אֶחָיו וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם וַיֹּאמֶר:
רָאֹה רָאִיתִי אֶת עֳנִי אֲשֶׁר בְּמִצְרָיִם
וְאֶת צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי.
וַיַּרְא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה אִישׁ עִבְרִי מֵאֶחָיו
וַיַּךְ אֶת הַמִּצְרִי.
וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה
וַיְבַקֵּשׁ לַהֲרֹג אֶת מֹשֶׁה.

וַיִּבְרַח מֹשֶׁה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ מִדְיָן.
וּמֹשֶׁה הָיָה רוֹעֶה צֹאן יִתְרוֹ בַּמִּדְבָּר.

בָּרַח מִמֶּנּוּ גְּדִי, וְרָץ אַחֲרָיו עַד שֶׁהִגִּיעַ לְחָסוּת.
כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ לְחָסוּת, נִזְדַּמְּנָה לוֹ בְּרֵכָה
שֶׁל מַיִם וְעָמַד הַגְּדִי לִשְׁתּוֹת.
כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ מֹשֶׁה אֶצְלוֹ, אָמַר:
אֲנִי לֹא הָיִיתִי יוֹדֵעַ
שֶׁרָץ הָיִיתָ מִפְּנֵי הַצָּמָא, עָיֵף אַתָּה.
הִרְכִּיבוֹ עַל כְּתֵפָיו וְהָיָה מְהַלֵּךְ.
אָמְרוּ: יֵשׁ לְךָ רַחֲמִים לִנְהֹג צֹאן;
כְּשֵׁם שֶׁהָיִיתָ רוֹעֶה צֹאן יִתְרוֹ בַּמִּדְבָּר,
כָּךְ תִּהְיֶה רוֹעֶה עַם יִשְׂרָאֵל.

וְאַחַר בָּא מֹשֶׁה אֶל פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר:

שַׁלַּח
אֶת
עַמִּי

וַיִּכְבַּד לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת הָעָם.

♫ שַׁלַּח אֶת עַמִּי! ♫

אֵלוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת אֲשֶׁר הֻכּוּ בָּהֶן הַמִּצְרִים:

· אב הסדר מטפטף מכוסו של אליהו ·

דָּם · צְפַרְדֵּעַ · כִּנִּים
עָרוֹב · דֶּבֶר · שְׁחִין
בָּרָד · אַרְבֶּה · חֹשֶׁךְ
· מַכַּת בְּכוֹרוֹת ·

וּמֹשֶׁה הוֹצִיא אֶת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה

אומרים ושרים*

זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה

אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים

וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם
וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו וַיֹּאמְרוּ:
מַה־זֹּאת עָשִׂינוּ
כִּי שִׁלַּחְנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ?

וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם,
כָּל סוּס, רֶכֶב פַּרְעֹה וּפָרָשָׁיו וְחֵילוֹ.
וּפַרְעֹה הִקְרִיב.
וַיַּשִּׂיגוּ אוֹתָם חוֹנִים עַל הַיָּם וַיִּירְאוּ מְאֹד.

וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה,
וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם.
וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם
כֹּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל תּוֹךְ הַיָּם.
וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת הָרֶכֶב וְאֶת הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה
הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם. לֹא נִשְׁאַר בָּהֶם עַד-אֶחָד.

וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר נַעַשְׂתָה לָהֶם וַיִּשְׂמְחוּ מְאֹד.

כוס ברכה

אב הסדר קם ופותח הדלת לאליהו הנביא

אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא,
אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי,
אֵלִיָּהוּ הַגִּלְעָדִי
בִּמְהֵרָה יָבֹא אֵלֵינוּ
עִם מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד!

אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת:

אָשִׁירָה לַה' כִּי גָאֹה גָּאָה,
סוּס וְרוֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם.

וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֶת הַתֹּף בְּיָדָהּ,
וַתֵּצֶאןָ כָל-הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבִמְחוֹלוֹת.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פֹּה כֻּלָּנוּ, מִמִּצְרַיִם יוֹצְאִים אָנוּ-
מַקְלוֹתֵינוּ בְּיָדֵינוּ, שַׂקֵּי מַצּוֹת עַל שִׁכְמֵנוּ,
וַחֲגוֹרָה עַל מָתְנַיִם, כָּכָה נֵצֵא מִמִּצְרַיִם.

יָצָאנוּ מִמִּצְרַיִם, נָנוּפָה נֵס הַדְּרוֹר,
נַחְפֹּז, נִשָּׂא רַגְלַיִם חִישׁ עַד בֹּקֶר אוֹר.
נָרִימָה נֵס, נֵס נָרִימָה נָא.
יוֹצְאִים אֲנַחְנוּ בְּיָד רָמָה.

הַפֶּלֶא וָפֶלֶא

וּמֹשֶׁה הִכָּה עַל צוּר, בְּמַטֶּה הִכָּה עַל סֶלַע.
בְּמַטֶּה הִכָּה עַל סֶלַע, וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם.
הַפֶּלֶא וָפֶלֶא, אָמֵן סֶלָה.

וּמֹשֶׁה הֵבִיא גְּדִי וַיֵּנִיקֵהוּ דְּבַשׁ מִסֶּלַע
וַיְהִי קוֹלוֹ כְּמַעְיַן יַיִן וְצָלוּל כַּמַּיִם.
הַפֶּלֶא וָפֶלֶא, אָמֵן סֶלָה.
·הילדים מגלים את האפיקומן·

אחד מי יודע

אחד אני יודע
אחד אלהינו
שבשמים ובארץ:
שני לחות הברית
שלשה אבות
ארבע אמהות
חמשה חומשי תורה

ששה סדרי משנה
שבעה ימי שבתא
שמונה ימי מילה
תשעה ירחי לדה
עשרה דבריא
אחד עשר כוכביא
שנים עשר שבטיא
שלשה עשר מדיא

חַד גַּדְיָא

דְּזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי
זוּזֵי

וְאָתָא שׁוּנְרָא
וְאָכְלָה לְגַדְיָא
וְאָתָא כַלְבָּא
וְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא
וְאָתָא חוּטְרָא
וְהִכָּה לְכַלְבָּא
וְאָתָא נוּרָא
וְשָׂרַף לְחוּטְרָא
וְאָתָא מַיָּא
וְכָבָה לְנוּרָא

וְאָתָא תוֹרָא
וְשָׁתָה לְמַיָּא
וְאָתָא הַשּׁוֹחֵט
וְשָׁחַט לְתוֹרָא
וְאָתָא מַלְאַךְ
הַמָּוֶת
וְשָׁחַט לְשׁוֹחֵט
וְאָתָא הקב״ה
וְשָׁחַט
לְמַלְאַךְ הַמָּוֶת:

חֲסַל סִדּוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ
כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסַדֵּר אוֹתוֹ
כֵּן נִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ.

לַשָּׁנָה הַבָּאָה
בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה

כוס ברכה
* סעודה *

הגדה של פסח לגן

מדור הגנים הבינקיבוצי

איורים: אריה חצור (גבעת-ברנר)

כתב: שמואל כץ (געתון)

מגישים: אריה בן-גוריון (בית-השיטה)

צבי שוע (געש)

תשל"ט/1979

הדפסה: קט-אופסט, אבן-גבירול 39, ת-א טל: 251192